

ผลของรูปแบบกระดานสนทนาและบุคลิกภาพที่มีต่อผลสัมฤทธิ์และพฤติกรรม
การใช้กระดานสนทนาในการเรียนการสอนบนเว็บของนิสิตระดับปริญญาตรี จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

นางสาวโลจันท์ ชลัมพี

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาโสตทัศนศึกษา ภาควิชาโสตทัศนศึกษา

คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ปีการศึกษา 2546

ISBN 974-17-4498-6

ลิขสิทธิ์ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

I 2133092X

EFFECTS OF WEBBOARD FORMATS AND PERSONALITIES ON ACHEIVEMENT AND
WEBBOARD UTILIZATION BEHAVIORS IN WEB-BASED INSTRUCTION
FOR UNDERGRADUATE STUDENTS, OF CHULALONGKORN UNIVERSITY

Miss Rojanun Chollampe

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Education in Audio-Visual Communications

Department of Audio-Visual Education

Faculty of Education

Chulalongkorn University

Academic Year 2003

ISBN 974-17-4498-6

หัวข้อวิทยานิพนธ์ ผลของรูปแบบกระดานสนทนาและบุคลิกภาพที่มีต่อผลสัมฤทธิ์และพฤติกรรมการใช้กระดานสนทนาในการเรียนการสอนบนเว็บของนิสิตระดับปริญญาตรี จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

โดย นางสาวโลจันันท์ ชลลัมพี

สาขาวิชา โสตทัศนศึกษา

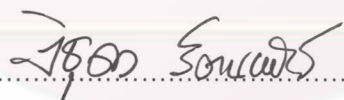
อาจารย์ที่ปรึกษา รองศาสตราจารย์ ดร. วิชุดา รัตนเพียร

คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้บัณฑิตวิทยาลัยเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโทบัณฑิต

..... คณบดีคณะครุศาสตร์
(รองศาสตราจารย์ ดร. ไพฑูรย์ สินลารัตน์)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

..... ประธานกรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. วชิราพร อัจฉริยะโกศล)

..... อาจารย์ที่ปรึกษา
(รองศาสตราจารย์ ดร. วิชุดา รัตนเพียร)

..... กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ เกษมศักดิ์ ภูมิศรีแก้ว)

..... กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร. อรจริย์ ณ ตะกั่วทุ่ง)

..... กรรมการ
(อาจารย์ ดร. บุญเรือง เนียมหอม)

โลจันท์ ชลลัมพี: ผลของรูปแบบกระดานสนทนาและบุคลิกภาพที่มีต่อผลสัมฤทธิ์และพฤติกรรมการใช้กระดานสนทนาในการเรียนการสอนบนเว็บของนิสิตระดับปริญญาตรี จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

(EFFECTS OF WEBBOARD FORMATS AND PERSONALITIES ON ACHEIVEMENT AND WEBBOARD UTILIZATION BEHAVIORS IN WEB-BASED INSTRUCTION FOR UNDERGRADUATE STUDENTS, CHULALONGKORN UNIVERSITY) อ.ที่ปรึกษา : รศ.ดร.วิชุดา รัตนเพียร, 142 หน้า.
ISBN 974-17-4498-6.

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์และพฤติกรรมการใช้กระดานสนทนาในการเรียนการสอนบนเว็บของนิสิตระดับปริญญาตรี จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยที่มีบุคลิกภาพแบบแสดงตัวและแบบเก็บตัว และเรียนจากโปรแกรมการเรียนการสอนบนเว็บที่มีกระดานสนทนาแตกต่างกัน 3 รูปแบบ คือรูปแบบของกระดานสนทนาที่เป็นข้อความทั้งหมด, รูปแบบของกระดานสนทนาที่มีการนำภาพการ์ตูนหรือภาพกราฟิกมาใช้ประกอบในกระดานสนทนาเพื่อเป็นตัวแทนของผู้สนทนา และรูปแบบของกระดานสนทนาที่มีการนำภาพถ่ายของผู้สนทนามาใช้ประกอบในกระดานสนทนา กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยเป็นนิสิตระดับปริญญาตรี จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยที่เรียน วิชา 2708121 พื้นฐานคอมพิวเตอร์เพื่อการศึกษา ภาคเรียนที่ 2/2546 จำนวน 90 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้คือ 1) แบบทดสอบบุคลิกภาพ MPI 2) โปรแกรมการเรียนการสอนบนเว็บวิชาพื้นฐานคอมพิวเตอร์เพื่อการศึกษาเรื่องหลักการออกแบบและหลักเกณฑ์การประเมินเว็บเพจซึ่งเป็นโปรแกรมการเรียนการสอนบนเว็บที่มีการใช้กระดานเป็นเครื่องมือในการทำกิจกรรมการเรียนการสอน โดยมีรูปแบบกระดานสนทนาต่างกัน 3 รูปแบบ และ 3) แบบประเมินความสามารถของการอภิปรายและแสดงความคิดเห็นผ่านกระดานสนทนา การวิเคราะห์ข้อมูลใช้สถิติการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบ 2 ทาง (Two-Ways ANOVA) และสถิติทดสอบ ไค-สแควร์

ผลการวิจัยพบว่า

1. ผู้เรียนที่เรียนจากโปรแกรมการเรียนการสอนบนเว็บที่มีรูปแบบกระดานสนทนาต่างกัน มีผลสัมฤทธิ์และพฤติกรรมการใช้กระดานสนทนา แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
2. ผู้เรียนที่มีบุคลิกภาพต่างกันเมื่อเรียนจากโปรแกรมการเรียนการสอนบนเว็บ มีผลสัมฤทธิ์ และพฤติกรรมในการใช้กระดานสนทนา ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
3. ไม่มีปฏิสัมพันธ์ระหว่างโปรแกรมการเรียนการสอนบนเว็บที่มีรูปแบบกระดานสนทนาต่างกับบุคลิกภาพของผู้เรียนที่ต่างกัน ที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ และพฤติกรรมการใช้กระดานสนทนาของผู้เรียนที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ภาควิชา โสวัตศนศึกษา
สาขาวิชา โสวัตศนศึกษา
ปีการศึกษา 2546

ลายมือชื่อนิสิต..... โลจันท์ ชลลัมพี
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา..... วิชุดา รัตนเพียร
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม -

4483789727 : MAJOR AUDIO-VISUAL EDUCATION COMMUNICATIONS

KEY WORD: WEB-BASED INSTRUCTION / WEBBOARD / INTROVERT / EXTROVERT / BEHAVIORS

ROJANUN CHOLLAMPE : EFFECTS OF WEBBOARD FORMATS AND PERSONALITIES ON
ACHEIVEMENT AND WEBBOARD UTILIZATION BEHAVIORS IN WEB-BASED INSTRUCTION FOR
UNDERGRADUATE STUDENTS, CHULALONGKORN UNIVERSITY. THESIS ADVISOR :

ASSOC.PROF.VICHUDA RATTANAPAIN,Ph.D. , 142 pp. ISBN 974-17-4498 -6.

The purpose of this research study was to compare the achievement and webboard utilization behaviors of introvert and extrovert undergraduate students, Chulalongkorn University learned from web-based instruction with three different webboard formats. Three formats of webboard used in this research were: 1) text-based webboard; 2) webboard using comic strips or graphics to represent the sender; and 3) webboard using the sender's real photo. The sample of the study were 90 undergraduate students who registered in 2708121 Foundation of Computer for Education at Chulalongkorn University in the second semester of 2003. The instruments of the study were: 1) The Maudsley Personality Inventory (MPI); 2) web-based Instruction program with 3 formats of webboard; and 3) the evaluation criteria of students discussion achievement. The collected data were analyzed by using Two-Way ANOVA and Chi-Square Test. The research findings were as follows:

1. The study showed significant difference at .05 level of achievement and webboard utilization behaviors of students learned from web-based instruction program with different webboard formats.
2. There was no significant difference at .05 level on learning achievement and webboard utilization behaviors of students with different personalities learned from web-based instruction program.
3. There was no interaction on learning achievement and webboard utilization behaviors at .05 level of students with different personalities learning from web-based instruction program with different webboard formats.

Department Audio-Visual Education

Student's signature..... *Rojanun Chollampe*

Field of study Audio-Visual Communications

Advisor's signature..... *Vichuda Rattanapain*

Academic year 2003

Co-advisor's signature -

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลงได้ด้วยความกรุณาจากรองศาสตราจารย์ ดร. วิชุดา รัตนเพียร อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ผู้ซึ่งกรุณาให้คำปรึกษา ให้คำแนะนำ ตลอดจนแก้ไขข้อบกพร่องต่างๆ ตลอดการทำวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เสมอมา ผู้วิจัยกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

กราบขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. วชิราพร อัจฉริยโกศล ประธานกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ และคณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ซึ่งประกอบด้วย ผู้ช่วยศาสตราจารย์ เกษมศักดิ์ ภูมิศรีแก้ว รองศาสตราจารย์ ดร. อรจรีย์ ณ ตะกั่วทุ่ง และอาจารย์ ดร. บุญเรือง เนียมหอม ที่ให้ข้อคิดเห็นอันเป็นประโยชน์ตลอดจนช่วยกรุณาปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่องเพื่อทำวิทยานิพนธ์ฉบับนี้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น

ขอกราบขอบพระคุณคณาจารย์ภาควิชาสัตตศาสตร์ศึกษาทุกท่านที่ได้ประสิทธิ์ประสาทวิชาความรู้และให้คำปรึกษาในการเรียนงานวิจัยนี้สำเร็จได้

ขอขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สุกรี รอดโพธิ์ทอง ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ใจทิพย์ ณ สงขลา และ อาจารย์ ชยการ ศิริรัตน์ ที่ให้ความกรุณาตรวจสอบและให้คำแนะนำในการสร้างเครื่องมือวิจัย ตลอดจนบัณฑิตวิทยาลัยที่ให้ทุนอุดหนุนการวิจัยบางส่วนสำหรับการทำวิจัย

ขอบคุณเพื่อนๆ และพี่ๆ รุ่น AV'44 ภาควิชาสัตตศาสตร์ศึกษาทุกคนที่คอยช่วยเหลือเอื้อเฟื้อ และเป็นกำลังใจช่วยเหลือกันตลอดมา โดยเฉพาะอย่างยิ่ง คุณกานตมาน คุณกรกช และคุณจิระพรรณ ขอขอบคุณคุณอุทุมพร คุณพัชรา คุณนันทนุช คุณสุชเสถียร คุณเชาวรินทร์ คุณบุรณี คุณกุลดา และคุณรัตนพงศ์ เพื่อนๆ ที่คอยให้กำลังใจในการเรียนและการทำวิทยานิพนธ์เสมอมา รวมทั้งผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องทุกท่านนอกเหนือจากที่กล่าวมานี้

ท้ายนี้ขอขอบพระคุณ คุณพ่อ คุณแม่ และบุคคลในครอบครัวทุกท่านที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการช่วยเหลือทั้งกำลังกาย กำลังใจ และกำลังทรัพย์ จนทำให้ผู้วิจัยสำเร็จการศึกษา

โลจันนท์ ชลลัมพี

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญ.....	ช
สารบัญตาราง.....	ฅ
สารบัญภาพ.....	ฉ
บทที่	
1 บทนำ	
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	11
สมมติฐานของการวิจัย.....	11
ขอบเขตของการวิจัย.....	11
ตัวแปรที่ศึกษา.....	12
คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย.....	12
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	13
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	
ความหมายของการเรียนการสอนบนเว็บ.....	14
ลักษณะและประเภทของการเรียนการสอนบนเว็บ.....	17
ข้อดีและข้อจำกัดของการเรียนการสอนบนเว็บ.....	21
การจัดการเรียนการสอนบนเว็บ.....	25
การสื่อสารผ่านคอมพิวเตอร์.....	35
งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับกระดานสนทนา.....	36
ทฤษฎีการสื่อสารระหว่างบุคคล.....	44
วัตถุประสงค์ของการสื่อสารระหว่างบุคคล.....	46
ลักษณะของการสื่อสารระหว่างบุคคลที่มีประสิทธิภาพ.....	48
การเรียนแบบเปิดเผยตัว และไม่เปิดเผยตัว.....	51
ความหมายของบุคลิกภาพ.....	54

ทฤษฎีบุคคลิกภาพ.....	55
ทฤษฎีจิตวิทยาวิเคราะห์ของจุง.....	56
แบบทดสอบบุคคลิกภาพ MPI.....	60
งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับบุคคลิกภาพแบบเก็บตัว-แสดงตัว.....	63
พฤติกรรมกรรการใช้อินเทอร์เน็ต.....	66
3 วิธีการดำเนินการวิจัย	
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	70
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	72
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	79
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	79
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	81
5 สรุปผลการวิจัย อภิปรายและข้อเสนอแนะ	
สรุปผลการวิจัย.....	94
อภิปรายผลการวิจัย.....	94
ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้.....	100
ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป.....	101
รายการอ้างอิง.....	103
ภาคผนวก	
ภาคผนวก ก รายนามผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือในการวิจัย.....	113
ภาคผนวก ข เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	116
ประวัติผู้เขียนวิทยานิพนธ์.....	142

1	เปรียบเทียบการสื่อสารแบบประสานจังหวะ ประสานจังหวะแบบจำกัด และการสื่อสารแบบไม่ประสานจังหวะ.....	34
2	แสดงค่าสหสัมพันธ์ระหว่างแบบทดสอบ MPI กับแบบทดสอบชนิดอื่น.....	62
3	แสดงจำนวนผู้เรียนจากคะแนนเปอร์เซ็นต์ และช่วงคะแนนแบบทดสอบ MPI.....	71
4	แสดงจำนวนกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามลักษณะบุคลิกภาพ เพื่อเข้ารับการทดลอง จากโปรแกรมการเรียนการสอนบนเว็บที่มีการใช้กระดานสนทนาที่มีรูปแบบต่างกัน.....	72
5	แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของผลสัมฤทธิ์ การใช้กระดานสนทนาตามลักษณะบุคลิกภาพของผู้เรียน.....	82
6	แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของผลสัมฤทธิ์ การใช้กระดานสนทนาตามรูปแบบของกระดานสนทนา.....	82
7	แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของพฤติกรรม ด้านความถี่ในการเข้าใช้กระดานสนทนาตามลักษณะบุคลิกภาพของผู้เรียน.....	83
8	แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของพฤติกรรม ด้านความถี่ในการเข้าใช้กระดานสนทนาตามรูปแบบของกระดานสนทนา.....	84
9	ผลการวิเคราะห์ค่าความแปรปรวนแบบสองทาง (Two-Way ANOVA) ของผลสัมฤทธิ์การใช้กระดานสนทนา.....	85
10	ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างรูปแบบกระดานสนทนาของผลสัมฤทธิ์ การใช้กระดานสนทนาตามวิธีการเปรียบเทียบรายคู่ด้วยวิธี Scheffe.....	85
11	ผลการวิเคราะห์ค่าความแปรปรวนแบบสองทาง (Two-Way ANOVA) ของพฤติกรรมการใช้กระดานสนทนาด้านความถี่ในการเข้าใช้กระดานสนทนา.....	86
12	ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างรูปแบบกระดานสนทนาของพฤติกรรม การใช้กระดานสนทนาด้านความถี่ในการเข้าใช้กระดานสนทนาตามวิธีการ เปรียบเทียบรายคู่ด้วยวิธี Scheffe.....	87
13	แสดงค่าความถี่ของพฤติกรรมการใช้กระดานสนทนาด้านช่วงเวลาในการใช้กระดาน สนทนาของกลุ่มตัวอย่าง กับลักษณะบุคลิกภาพ.....	88
14	แสดงค่าความสัมพันธ์ของพฤติกรรมการใช้กระดานสนทนาด้านช่วงเวลาในการใช้ กระดานสนทนาของกลุ่มตัวอย่าง กับลักษณะบุคลิกภาพ.....	88
15	แสดงค่าความถี่ของพฤติกรรมการใช้กระดานสนทนาด้านช่วงเวลาในการใช้กระดาน สนทนาของกลุ่มตัวอย่าง กับรูปแบบกระดานสนทนา.....	89

สารบัญตาราง

ญ

หน้า

- 16 แสดงค่าความสัมพันธ์ของพฤติกรรมการใช้กระดานสนทนาด้านช่วงเวลาในการใช้
กระดานสนทนาของกลุ่มตัวอย่าง กับรูปแบบกระดานสนทนา.....89
- 17 แสดงระดับคะแนนและทักษะที่ใช้ในการประเมินความสามารถในการอภิปราย
และแสดงความคิดเห็นผ่านกระดานสนทนาของผู้เรียน.....125

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญภาพ

ฎ

หน้า

1	รูปแบบของกระดานสนทนาที่เป็นข้อความทั้งหมด.....	41
2	รูปแบบของกระดานสนทนาที่มีการนำภาพการ์ตูน หรือภาพกราฟิก มาใช้ประกอบกระดานสนทนาเพื่อเป็นตัวแทนของผู้สนทนา.....	42
3	รูปแบบของกระดานสนทนาที่มีการนำภาพถ่ายของผู้สนทนา มาประกอบในกระดานสนทนา.....	43

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย